

LES IGUALES

Amb la vènia. L'home, a l'època arcaica,
quan volia estar a bé amb els déus
i que les seves collites fossin abundants
i els seus fills els més grassos i la seva
hisenda la més preuada, prenia una bèstia,
pujava dalt d'una muntanya i la sacrificava:
així la sang vessada feia fruitar béns a
dojo i el fum de la carn socarrimada
flairava les estances de l'Olimp.

De mica en mica la societat s'anà jerarquitzant
i sacerdots, galens, menascals, funcionaris
i corredors de borsa, s'interposaren entre
els déus i els hòmens i hi establiren un pont
de peatge. El bruixot de la tribu rebia els
presentes del poble, las i tendre, i componia
belles jaculatòries que plaièn cels i terra.
Tot fou d'una harmonia constitucional.
De llavors ençà que, mestres de minyons,
metges i capellans, reberen bones paneres
de vianda, cistelles curulles de fruits i
bòtes del millor vi. No per res, sinó perquè
aquests savis feien de torsimany
i els déus els serien benignes.

Sembla que fou Esculapi, o si més no,
Hipòcrates qui, d'una manera més o menys
subtil establí això de les iguales,
o sigui, acabar d'anivellar la borxa dels
denaris o royaltis que rebien de part del

Cèsar i que mai era prou abundant.
Llavors pagaven en espècie.

La civilització s'anà assentant en aquests
pilars i diu que mai no se sentí dir queixa.
Fins que arribaren els bàrbars.
Poble d'homes que —se sap avui— venien del
nord, del sud, de l'est i de l'oest.
D'allà on menys t'ho esperaves et sortia
un bàrbar. Kavafis té un magnífic poema
dedicat a l'arribada dels bàrbars.
I començaren a tergiversar l'ordre secular.

Es tragué carisma a mestres de minyons,
notaris, menescals i apotecaris. Intentaren
de socialitzar el pont i fer més fluida la
circulació. L'home s'havia de quedar
amb el cul en l'aire.

Era allò que el poble volia i que —prudent—
mai no faria ostensible si no era a través
dels altres. Diuen les cròniques d'aquesta
història que —d'amagat, això sí— Esculapi
oferí un gall als déus la mateixa nit del
desastre i que el grillot tornà a perfumar
els palaus amb el fum del sacrifici per si
aquell vespre al nen li aflorava un xarampió
o havia de fer la suma dels sacs d'avellanes.

Ningú s'adonà del doble joc.
El poble deixà de cotitzar iguales,
tanmateix l'acusaren de pagà.